

CAPVT I.
DE CONRADO, ANTEQVAM
FRANCORVM REGNVM
CAPESSERET.

§. I.

Quo die quoue Consule primum huius lucis frui cœperit vsura Conradus, non adnotarunt eius ortui propinquiore vel (saltem haud ita multum remoti scriptores *a*); nec id scire multum interest. Quibus parentibus vsus fuerit constat: patrem

Natalis Conradi ignoratur.

Pater fuit Conradus

a) Sterile nimirum hic aramus solum; nec responder labori semper emolumentum. Incredible dictu, quam parci sint veteres, quam ieiuni recentiores, vbi ad Conradum I. deuentum est. Monumenta huius regis exstant quam paucissima, & quæ exstant vel obscura sunt intellectu ob interruptam rerum seriem, vel digestu difficilia, e disiectis quippe dissentientium scriptorum chartis colligenda: plane vt nullius res maiores tenebras & turpius historicorum vel silentium vel dissidium passas esse adseuerauerim. Idcirco nos, quanquam in discussione septennii, in quod sæculi res fortuna cumulauerat, & in quo hodiernum eruditissimorum homi-

Francorum
Comes:
Mater Glis-
muda.

trem quippe habuit cognominem Conradum Seniore,
Francorum Comitem *a)*; matrem Glismudam *b)*, Sue-
uicæ gentis opinor, illustrem feminam *c)*. Quibus au-
tem

num iudicio, Germanicarum rerum cardo vertitur, ne vilissima quidem momenta prætereunda duximus: præstare tamen inprimis debemus, ut, quantum fieri media nocte potest, curatissimam ordinis in turbatis rebus, verique in dissensu, & in obscuro perspicuitatis rationem habeamus; seduloque dabimus operam, ut subinde a nobis dicatur, quod ab iis, qui hoc lapidis voluerunt ante nos, dictum non sit.

- a)* in Wederouia, magnæ dignationis in aula regia virum: colloquio enim, quod *Zundiboleb* (Lotharingæ rex) *habuit cum optimatibus Arnulphi & Caroli & suis apud S. Goarem, ex regno Arnulphi interfuerunt Hatto Archiepiscopus, CVNRADVS & Gebelhardus Comites*, auctore Reginone *ad annum 899.* Idem Regino *ad ann. 897. & 905.* exponit fuscè grauissimas simultates, quibus inuicem arserunt Wederouiensis & Bambergensis, Francorum Comitum, familiæ: quæ quum satis tritæ sint & decantatæ, crambem toties recoctam apponere denuo nolumus? id indicasse contenti, cecidisse Conradum *ann. 905.* in prælio aduersus Albertum Bambergensem, Ottonis, Saxonum Ducis, nepotem, fortissime dimicantem ad Frideslariam. Ita enim Regino: *Cunradus in primo impetu multis vulneribus confossus extinctus est. Peracta est cades III. Cal. Mart. in Hassia, in loco qui dicitur Frideslar & c.*
- b)* cuius nomen primus in lucem protraxit Antiquitatum Fuldensium auctor e charta regia p. 128. *Offerimus igitur & contradimus deo & sanctissimo eius martyri Bonifacio prædia duo -- ut fratres victum & vestitum inde habeant, & pro animæ nostræ matrisque GLISMVDÆ liberatione preces iugiter fundant.*
- c)* genus subobscurum est; neque enim vllum mentionis eius vestigium alibicumque exstat. Ut Sueuicæ genti eam adseramus, Eccardus Jun. facit, qui de Cal. S. Gall. c. 1. *Cunradus, inquit, oratorium ingreditur B. Othmari, auctoritate Rom. in sanctum eleua-*

tem maioribus, quo auo atavoque sit progeneratus, anceps est & inter eruditos longa multumque iactata contentio. Sopiemus litem, qua tot ævi medii annales perstrepunt, si Conradum ipsum nulla prorsus natalium cognatione Carolidis innexum fuisse asseueraverimus. Interim ne more Alexandrino nodum Gordio æmulum proteruo ictu rumpere velle videamur d),

Non fuit Carolingus.

ratio-

ti, (nam parentes eius erant, qui eum vexauerant) seque reum, quasi ipse intersuerit factis, ad eius aram reddidit, palliis quoque, auro & argento sanctum placauit. Item: Rex omni anno, dum vixit, censum capitis sui in cera ad sepulcrum eius, uti filius carnificum illorum, pro reatu in eum quasi proprio, misit. At Werinhere & Ruathardus Othmarum vexauerant, qui teste Walafrido cap. 4. de vita Othmari, Alemanniam ab Imperat. missi administrabant ea potestate, qua Berthold & Erchanger, ait Goldastus in notis ad h. l. Sed coniecturæ sunt, ut dixi, e quibus hoc conficitur, aut Glismudam fuisse stirpis Sueuicæ furculum, aut Conradum non fuisse generis Carolini. Enimvero pro peccatis maiorum, qui Othmarum vexauerant, satisfacit. Peccauerant Werinhere & Ruathardus, Sueuiæ Comites. Ergo sunt Conradi maiores. Maiores autem vel paterni sunt vel materni. Si paternos admittis, nouum quid, at parum dicis consentaneum, e Sueuiæ Comitum genere natum fuisse Conradum: & iis gratum facis, qui Conradum a Carolingica prosapia non masculina modo; sed feminina quoque quam longissime remotum volunt. Sed cum noua veris, consentaneis insolita præferre turpe sit historiarum conditori, in Sueuicas origines Conradum conieci non ferimus, utpote cuius e Francorum genere ortus, non tamen regio, vbique celebrantur. Reliquum igitur est, ut maiores materni sint intelligendi & ob ipsum Glismudæ nomen, vagum adhuc & natiuis sedibus excussum, Sueuorum stemmati postliminio inferendum.

d) quod facit 1) Anonymi vetus Chronicon Regum Francorum in Bibliotheca Vindob. apud Lambec. Lib. 2. p. 394. Reginonis Chronico

1) quorum
stirps deficit
in Germania.

2) Conradus I.
ceteritus est.

rationibus agendum est. Primum igitur Carolidarum stirpem cis Rhenum in Ludouico Pueri deliisse, proxima istius æui ac proinde testatior memoria est e). Deinde, cum tanto interuallo Germanicum imperium continua

nico MSCto sine vilo interuallo statim subiunctum, cuius auctor vixit sub Conrado II. Salico, quem in fine ait *adhuc regnare*, cum eius genealogiam, obscuram ceterum historicis, clare pertexuisset. Verba autem ita habent: *Mortuo Arnulfo, Ludouicus puer, eius filius, imperauit quatuor annos, cui Conradus, deficiente sæpe dicta Imperatoria stirpe nobili Francorum. QVAMVIS NON DE EODEM STEMMATE ORTVS, feliciter successit. Quod testimonium eo pretiosum nobis est, quod probe abest a temporibus Conradi I. a partium studio quam longissime. Auctor enim nequaquam taciturus fuisset, si sui Imperatoris Conradi II. natales ex regio & incluto Francorum Carolingicorum sanguine deriuare licuisset.* 2) Crusius *Annal. Sueu. Part. II. lib. 3. c. 7. ex Auentino. Franci iure suo & Hatto Moguntinus Archiepiscopus, Otho regulas Saxonum, rebus Germaniæ & orientali Franciæ Conradum Hassum, filium Conradi, NVLLO GRADV CONTINGENTEM REGVM CÆSARVMQVE DOMVM, imponunt.* 3) Peucer. *Chron. lib. 4. Qui ex diplomatum & historiarum annotatis diligentius origines & propagationes familiarum inuestigarunt. NEGANT hunc Conradum ex FRANCORVM SANGVINE ORTVM ESSE, etsi de origine eius nihil certi vel explorati affirmant.*

e) Wittichind. *Vltimus vero Carolorum apud orientales Francos imperantium Ludewicus ex Arnulpho natus erat. Et, Regi autem Ludouico non erat filius. Regin. Supplem. ad ann. 911. Ludouicus rex, filius Arnulphi Imperatoris obiit, cui Conradus, regia iam stirpe deficiente, in regno successit.*

Herman. Contract. ann. 911. Ludouicus rex adolefens moritur & Ratisponæ sepelitur. Post quem, deficiente in nostris partibus regio stemmate, Conradus regnauit annis septem.

Gobelin. Persona in Cosmodrom. Ludewicus iste sine liberis decessit & cessauit stirps regalis Teutoniæ a Carolo Magno descendens.

tinua successione ad omnes Carolos descenderit, cur principes in vno Conrado tam diligentes fuisse dicere velimus, vt Saxonix Duci ante offerrent, quod Conradi natalibus, si iure minus, pro more tamen proque inueterata consuetudine debuerant? Porro non generis causa; sed propter virtutem electus est in regem. Tum frater Eberhardus, superstes defuncto, quo modo præteriri aut adiri Saxones potuissent? Quid? quod Conradus semetipsum a Francorum regum familia seiungit, quando reges ante se, nusquam maiores suos vocitat, quod quidem ceteri factitarunt f). Sequiores quidam diuersum, præter rationem, tradiderunt, Conradum Ludouici fratris filium appellantes g): quod

3) deinde electus virtutis ergo.

4) frater Eberhardus præteritus est.

5) ipse Conradus se non talem venditat.

Nedum Ludouici Pueri nepos seu fratris filius.

f) Arnulphus & Ludouicus subinde in diplomatis, quibus confirmarunt veterum immunitates, Carolingicos reges *Maiores suos* nominatim vocant, ad hunc fere modum: *Maiores nostri, reges Francorum.* Conradus autem neque *Maiorum* in suis chartis mentionem fecit vquam, & si recensenda essent superiorum cæsarum auctoritas & nomina, sola *Regum, qui nos præcesserunt; regum anteriorum;* appellatione contentus fuit. Ita enim in diplomate Corbeiensis, quod Schatenus producit ad ann. 913. ipsius regis verba habent: *Concessimus, vt coloni eorum coram aduocatis eiusdem loci iustitiam facere cogantur, sicut ANTERIORVM REGVM temporibus præfato monasterio concessam fuisse cunctis fidelibus nostris liquido patet.* Et in Ultraiectensi, quod exhibet Chron. Belg. Ioan. a Leidis lib. 7. cap. 10. *Notum fieri volumus, Episcopum suggestisse maiestati nostræ, vt constituta REGVM, QVI NOS PRÆCESSERVNT, scripta renouari iuberemus.*

g) Godofredus nimirum Viterbiensis, Abbas Urspergensis, Otto Frisingensis, Wernerus Rolewink, Chronographus Saxo, veluti vno ore tradunt, Conradum regis nostri patrem fuisse Arnulphi Imperatoris filium & Ludouici fratrem, quorum fidem in hoc genere commententi

quod creditum est vel falso vel ob causas alias b).

§. II.

menti vel propterea sequi nolumus, quod omnium longissime ab istius ævi memoria afuerunt, cui propiores Wittichindus, Regino, Ditmarus nihil tale tradiderunt. Quibus autem ea se insinuavit auctoritas, præsidium habent in charta Ludouiciana apud Christ. Browerum Annal. Treuirens. lib. IX. cap. 17. quo nepotem suum vocat rex Conradum, hoc est, ut interpretantur, fratris filium. Si nepotis vocabulum pro *fratris filio* accipias, nulla dicto fides erit, cum nemo umquam Conradum seniore Ludouici fratrem aut Arnulphi filium dicere possit, quin eadem opera Eberhardum quoque & Rudolphum Gebhardumque, Conradi senioris fratres, Arnulphi filios & Ludouici fratres venditet, quod a nullo umquam historicorum fieri meminerim. Sin ea significatio, qua *generum* quoque seu filia maritum designat, potius arridet, itidem nutabit rei veritas, cum, ut paullo ante Gobelinus dixit, Ludouicus iste sine liberis decesserit, forte etiam sine vxore, qui obiens *quatuor vix lustra videret*, ut habet sepulcri inscriptio, atque vbiq; *puer, infans, adolescens* (Herm. Contract. ann. 911.) vocaretur: Quamquam hac arte ex his tricis semet expediuerit Heissius dans l'Histoi-re de l'Empire l. 2. c. 1. vbi putat, Conradum forte pro more inter Procere Germaniæ valde vsitato, ut connubia infantum inde ab incunabulis paciscantur, pactum sibi esse nuptias paruulæ Ludouici filiolæ, quæ post obierit, ob quam rem merito Augusti nepos diceretur. Honoris igitur reliquum est ut vocabulum seu appellatio fuerit, qua quemdam amicorum Conradus ipse quoque, ut infra videbimus, dignatus est Erwalgerum, ad eum fere modum, quo Cæsares nostri Archiepiscopos electores, Neven, Principes electores Oheim; Galliarum reges hodiernum bene de republica merentes Duces *Cousins* vocant.

b) Scriptores nimirum rudiorum temporum gentis & nationis nomen putauerunt esse generis; *Francus* enim vocatur; sed non omnis Francus est Carolingus: idque putauerunt e re Conradi fore, cum ipsius forte non minus interesset Carolingum se credi, quam

§. II.

Willinaburgi forte natus est & educatus ⁱ); literisque ^k), ut cum erant tempora, leuiter imbutus

Patria Conradi.

quam Carolingorum interfuit, e veteri Merouidarum profapia deriuari stirpem suam.

Denique diuisio historiae Augustae commodior visa scribentibus est, si, nullo intercalato, transitus e Francorum familia statim ad Saxones fieri posset.

Longiores si cui in excutiendo hoc problemate fuisse videamur, ignoscat velim, quando non postremum reipublicae momentum in hoc positum esse loco, infra deprehendet.

i) *Wilinaburch* Wittichindo, *Wilineburg* Reginoni, *Wilmaburg* in diplomate Ultraiectino castrum, quod designamus, scribitur: quo *Limburgum* multi; *Quedlimburgum* Centuriae Magdeburgicae; speciosiore autem ratione *Weilburgum Nassouiorum* indigitari aumat Meibomius: de quo Wittichindus ait: *Sepelitur (Conradus) in ciuitate sua.* Haud dubium ergo, quin *in ciuitate patris* potius sit, quam alibicumque natus filius.

k) Nondum plane sepultum fuisse bonarum litterarum studium apud erectiores animos, internitentis lucis radii & Eccardi Jun. perfunctoriae narrationes docent. *Abbas enim S. Galli Burcardus Hadwigam, Burcardi Sueviae Ducis viduam, graecis litteris per Eunuchos ad hoc missos, quod paruula Constantino Graeco regi desponsata esset, apprime eruditam, docuit Grammaticam: Alius Kotelindam monialem, Dialecticam. Ipsa Hadwiga certas odas in graecum transtulit: abeuntem discipulum Horatio & quibusdam aliis donauit libris: Virgilius erat in manibus ipsorum. Quid ad memoriam posteritatis insignitis dux vidua Eccardum obire suam curtem iussit, ne quis Capellanorum otiaeretur, quos illa nullo modo in curte sua otia tenere passa est. Eccard. Sic Ratbodus, ab Arnulpho Imp. confirmatus Traiecti. Episcopus per Nannonem Philosophum in VII. artibus liberalibus imbutus, flores eximios de Sanctis, tam Willebrodo quam Bonifacio composuit, ac integrum officium*

doctrina,

tus *l*), præter vernaculam eius æui latinamque linguas *m*) græcam coluit, cuius Bouonem quemdam habuit in aula interpretem *n*): artis musicæ mirus amator, secutus iudicium Episcoporum *o*); quod genio moribusque eius apprime conuenire videtur, utpote qui lepidi-

diffi-

cium de translatione S. Martini consimiliter edidit. Ioan. a Leidis Chron. Belg. l. 7. c. 7.

- l*) cuius quidem rei non aliud specimen habemus, quam quod rex libenter scholas intrarit visitaritque discentes, in monasterio S. Galli. *Ibi cum in refectorio cibum caperet infantulosque per ordinem lectitantes audisset, analogio descendentibus aurcos in ora ad se eleuatis misit. Poma quoque in processione infantum antesterni iussit in medio Ecclesie pauimento, & cum nec unum paruissimum moueri nec ad ea attendere vidisset, miratus est disciplinam. Eccard.*
- m*) Habuisse Francos & Germanos diuersam a latina (satis ceteroquin, licet luculentiore, etiam in vulgus nota) linguam, testatur non solum formulæ fratrum Carolingicorum, quibus in diuidendis terris patriis sunt vsi, in quas habentur amplissimæ commentationes, insertæ corpori historiæ Francicæ; sed & formula sacerdoti detegendi peccata in annal. Pithecan. *ad ann. 866. exhibita & Psalterion Nockeri in Germanicam linguam translatum, Arnulpho imperante.* Non negamus tamen cum *Vadiano*, latinæ literas plebem utunque nouisse, quas eminentioris indolis & fortunæ homines, ut de *Hudwiga* vidimus, coluerunt exquisitius.
- n*) *Wittichindus.* *Hic* (Bouo, Abbas Corbeiensis cum Ottone I. in Galliam profectus) *erat vir sapiens & clarus. Huius patris avus* (si salua est lectio) *Bouo græcas litteras coram Chuonrado rege legendo factus est clarus: quem in schola Osnabrugensi, ubi iste publica auctoritate docebantur, tantum profecisse, Meibomius suspicatur in notis.*
- o*) quippe Colonienfis ceterique ad Rhenum Episcopi celebrante rege Pascha ad Moguntium continebant præfecto Musices, velut olim discipuli, referente Minimo in vita Nockeri *c. 16.*

diffimi fuit ingenii adolescens p): prosperis & ad nutum fluentibus rebus in lætitiā nimis effusus; reflante autem fortuna, idem abiectissimus q).

mores.

§. III.

p) & qui genio indulfit plus satis. Comitatus eius & Entrapelias ceterarumque, quæ in recensioem Aristotelicam irrepererunt minoris pretii virtutum, quam plurima narrat specimina Eccard. de Caf. S. Galli, quæ strictim attingere aut relegere vel propterea non pigeat, quod, teste Plutarcho in Alex. non ut quæque nobilissima actio est, ita maxime virtutem aut improbitatem cuiusque patefacit: Immo vero, inquit, sepe & verbum unum & iocus aliquis magis declaravit, qui cuiusque mores essent, quam pugnae, in quibus decem hominum millia ceciderunt, maximaque praelia & urbium obsidiones. Nihil igitur frequentius est quam legere isthæc: Loco (monasterio S. Galli) tribus noctibus per omne natale domini in omni hilaritate immoratus est. Et, longum sit dicere, quibus iucunditatibus dies exegerit & noctes. Et ista: Rex vespere ac noctem cum egisset hilariter, diluculo conventum fratrum petens omnium votis fauentibus fit frater conscriptus; tum unicuique fratrum tribuit unam libram argenti. Aguntur celeres missæ super altare: impletur refectorium: præmaturatur prandium. Vix unam lector recitauerat periodum: Caritas, quæ non agit perperam, licenter spreuit disciplinam. Nemo ait: hoc, aut illud esse insolitum. Saltant Satyrici; psallunt Symphoniaci: numquam tale per se tripudium Galli habuit refectorium. Grauioribus fratrum rex spectat inter strepitum: ridet quorundam vultus contractos propter rerum talium insolentiam. Et saccellani omnibus intererant & monachi discedentem nihilominus lacrimosis laudibus prosequerantur. Æstimant igitur ex ungue, qui volent, leonem. Browero certe, Annalium Treuirensium auctori, hoc tripudium & musicus concentus strepitusque Satyrorum, aures ita occupavit, ut exaudire magnificas laudationes regis non possent, dum lib. 9. otio eum & tranquillitati tumultus armorum posthabuisse scribit.

q) Sic cum de capto audiret Episcopo Constantiensi, Salomone, sac-

§. III.

Virtus

8

elogia.

Beneficentiæ ac liberalitatis laudem nactus r) non minus bellica virtute cluit, qua ipsum s) parentemque gentilitiæ discordiæ acuerunt, prælusitque ingenti, quod subsecutum est, exitio t). Pertinaciæ tamen inuidiæque & superbi planeque implacabilis animi multa sese oggerunt rimantibus indicia. Sic iuste æstimantes regem, quod de Galba Tacitus, magis eum extra vitia, quam cum virtutibus fuisse, pronuntiabunt: cum illorum multa adnotara sint specimina: harum nonnisi per nudas prædicationes sine factorum recensione perennet gloria u).

§. IV.

cellano suo, patientiam regiam nullo modo tenere potuit: seorsim sedens fleuit: erumpebant enim lacrimæ & non poterat se continere. Eccard.

r) Wittich. an. 1. largitate serenus: qua promeritus est omnium benevolentiam, maxime sacerdotum. Speciatim autem nimia in Sangallensem Constantiensemque Antistitem indulgentia grauem offensionem Comitem Sueviæ incurrit, quorum utrorumque multa ditioni subtracta sunt per munificentias regias in utrosque Episcopos, surgunt inde inuidiæ & alia utrorumque in ambos præter scelerata, que in reges ipsos machinati sunt. Eccard.

s) Non ab armorum cura intactum fuisse Conradi animum, suscepta in Lotharingiam aduersus Comites auspicio patris expeditio ostendit. Regino ad ann. 905.

t) Pater enim Conradi eodem anno indignissima nec extinctus est. Regin.

u) Vir per omnia mansuetus, prudens & diuinæ religionis amator. Supplem. Regin.

Egrecgius Dux, in diplomate Ludouici Broweriano & Ditmar. lib. 1. Vir fortis & potens, domi militiæque optimus, largitate serenus & omnium virtutum insignis clarus. Wittich. Annal. 1. Vir strenuus, bellorum exercitio doctus Luithbrand. l. 2. c. 7. Vir sapiens, fortis & victor, Beneu. de Rambaldis &c.

nio Cunigundam suam x), Arnulphi Boioariæ Ducis matrem; Liutpoldi autem viduam, ex qua vtrum sobolem suscepit, itidem obscurum est y).

§. V.

Lutum patrimonium.

Præcipua commendatio præter virtutem fortunæ bona fuere. Tenuit enim amplissimas largissimi patrimonii & per omnem *Hassiam, Franciam, Rhenanam provinciam, Lotharingamque* disiectas possessiones z) ex quibus partem

x) Cunigundam Liutpoldi seu Leopoldi Boioariæ Ducis, *ann. 905.* ab Vngaris occisi viduam Conrado tribuit Chronicon Laurisham. & breue Chron. S. Galli apud Fr. du Chene T. III. Bertholdi & Erchangeri, Sueviæ Comitum, sororem. Ita enim *annal. Hepidani ad ann. 913. Agareni Alemanniam intrarunt Erchanger & Berthold frater eius & Vodalrichus Comes, auxiliante illis nepote eorum Arnulpho, optimo Duce Boioariorum totum exercitum eorum iuxta Ine fluuium penitus occiderunt, nisi XXX. viros.*

y) Liberos regem habuisse nullos, nulla diserta quidem scriptorum confessio est; neque tamen cuiusquam mentionem inueniamus. Ex eo interim, quod Eccardus *virili eum prole destitutum* fuisse ait, gener regis forte exculpi posset apud Wittichind. *Burcardum quoque & Bardonem, quorum alter gener regis erat, in tantum adflixit &c.* Sed præterquam quod de liberis nil proditum memoriæ est, repugnat temporis ratio quoque. Filia enim ex Cunigunda nata vix decennis esse adhuc potuisset, nisi quam ex altera vxore Placentia, quam sine heredibus tamen obiisse dixit Nangius, natam fuisse velis. Tutissime per generum sororis maritum intelligimus, sic, vt Burcardum Conradi senioris filiam duxisse statuamus, cuius ergo Thuringiæ ducatum in generum transtulit, quem post Henricus sibi vindicauit.

z) Quæ totius Vederouiensium Comitum familiæ propriæ fuerunt. *Thuringiam* sibi ab eiectione Popponis commendatam, sponte dimisit Conradus senior. *Regin. ad ann. 892.* qui *in Hassia, in loco,*
qui

partem vxor non minus ac ipse ad pias causas, vt aiunt, destinauit, monachis nimirum sacrificulisque additam aa).

§. VI.

qui dicitur Frideslar cum multa turba peditum & equitum residebat, ad ann. 905. quæ propterea Francorum pagus vocatur ab Anonymo poeta. In Francia Eberhardus & Rudolphus, Conradi senioris fratres: eiekti dicuntur sua portione terrarum, per Albertum Bambergensem; quas, occiso aduersario, recuperarunt. Regin. ad ann. 903.

Brislag & alie urbes circa Rhenum, contra quas pugnarunt Saxonici reges, erant in ditioe Eberhardi, regis fratris. Wittich. anal. 2.

Zuindibolch Gerardum & Mattfridum Comites terris suis expulit. Regin. 897. quas inter suos diuisit, in quibus Vederouientes Comites fuerunt. Anno enim 905. possessionem S. Maximi uolenter inuasam, patri vindicauit nosfer; quapropter Mutius Chron. lib. XII. Conradum nostrum Francorum Ducem & Principem Lotharingie uocat. Quin ann. 900. Gerardus Comes Odani uxorem Zuindibolch regis sibi in matrimonium copulat. Regin. cui commissum esse Lotharingie Ducatum Gobelinus tradit. Vtrum fuerit is Vederouientis Gebelhardus, iam in medio relinquo.

aa) Chron. Laurisham. du Chene tom. III. Huius regis vxor Chuneunda locum proprietatis sue, Ginga appellatur, cum omni iure regalique precepto, sancto Nazario tradidit atque ibidem in Ecclesia, que dicitur Varia, se tumulari precepit. Ipse quoque preedia sua in Wattenheim & Virnheim, in pago Rhinicoe, in Comitatu Vtonis, que Capellanus eius Werinolf in beneficium concessa tenebat, post obitum illius ad monasterium donauit. Cui villa Hanschuesheim Sigolfo monacho ante tradita, ab eius obitu similiter concessa est.

Fuldensi collegio preedia duo a parentibus hereditario iure collata sibi, hoc est, in Hagen & Sumeroode, cum omnibus suis appendiciis,

§. VI.

Fuldensium
monachorum
Aduocatus
fuit.

Nec satis habuit de suo multum sacerdotibus tri-
buisse: quin se ipsum quoque huius ordinis hominibus
totum impendit; Fuldensis enim Abbatia, quo tempo-
re ad regnum capessendum euocatus est, *Aduocatus &*
Patronus fuit bb).

*ciis, cum cunctis terrarum ac siluarum terminis donat. Brower.
Ant. Fuld. p. 128.*

*Etiam quidquid circa Steinheim, villam S. Othmaro a Karolo da-
tam, ubi quedam loca regii iuris adhuc erant, regii fisci erat, to-
tum in manum aduocati super aram eius tradidit. Eccard. de
caf. c. 1.*

*bb) Qua de re cum vix quemquam quidquam tradere meminerim,
exscribam luculentissimum diploma Hattonis Moguntini quod ex-
stat in Ant. Fuld. p. 256. — Ego Hatto, Dei gratia & miseri-
cordia dispensante Moguntiacae Ecclesiae Archiepiscopus, regnante
Domino Ludouico, gloriosissimo rege & residente in palatio Tribu-
riensi, cum reuerentissimo Abbate Huggi Fuldensis monasterii, cete-
risque eiusdem monasterii fratribus & clericis, ad eorum omnium
praesentiam, quidquid proprietatis habui in Massenheime marcha
& in Wienino marcha & in Raversheime marcha & in Geraha
marcha & in Lichsamene marcha, hoc totum in manus Gerhardi
Comitis & CHVNRADI Comitis dedi, ut cum omni integritate ad
sepulcrum pretiosissimi Christi martyris Bonifacii in monasterio
Fuldensi contraderent. Datum palatio Triburiensi coram rege
Ludouico, qui & conscribi & sigillo suo insigniri iussit, anno domi-
nicæ incarnationis 1000. Indiēt. XIII. anno vero Dom. Ludou.
Serenissimi regis XI. octauo idus Aprilis.*

*Ego in Dei nomine Hatto Archiepiscopus & Cancellarius has litte-
ras iussu meo scriptas recognoui & manu propria subscripsi.*

** Signum GERHARDI & CHVNRADI Comitum, qui easdem tra-
ditiones rerum fideli manu susceperunt, & hoc coram rege in-
rauerunt, ut eas S. Bonifacio martyri fideliter delegarent, &
praecepto regio confirmarent.*

CAPVT